Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1856.

Erste Abtheilung.

II. Stück.

Ausgegeben und versendet am 18. Jänner 1856.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

dla

OKRĘGU ADMINISTRACYJNEGO KRAKOWSKIEGO.

Rok 1856.

Oddział piérwszy.

Zeszyt II.

Wydany i rozesłany dnia 18 Stycznia 1856.

6.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 2. November 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, I. Stück, Nr. 1, ausgegeben am 10. Jänner 1856),

wirksam für das Großherzogthum Krakau,

wodurch die für Galizien giltigen Vorschriften bezüglich der Erbfolge in Bauerngüter auch auf das Großherzogthum Krakau ausgedehnt werden.

Das Ministerium des Innern findet im Einvernehmen mit dem Justizministerium im Grunde des Allerhöchsten Patentes vom 23. März 1852, Nr. 77 des Reichs-Gesetz-Blattes*), die für Galizien giltigen Vorschriften bezüglich der Erbfolge in Bauerngüter, nämlich das kaiserliche Patent vom 10. Mai 1787, die Hofdecrete vom 31. März 1788, vom 18. Mai 1738 und vom 18. Februar 1790, in soferne dieselben mit Rücksicht auf die erfolgte Aufhebung der grundobrigkeitlichen Gerichtsbarkeit und die neue Gerichtsorganisation noch in Kraft bestehen, auch auf das Großherzogthum Krakau auszudehnen und zu verordnen, daß dieselben vom 29. September 1855, als dem Tage, an welchem das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch in gesetzliche Kraft getreten ist, in Wirksamkeit zu treten haben.

Von diesem Zeitpuncte hat sonach im Großherzogthume Krakau in Ansehung des gesetzlichen Erbrechtes auch bei dem Bauernstande die allgemeine Erbfolgeordnung mit der Beschränkung einzutreten:

1. daß bei der Theilung zwischen mehrere Kinder das Bauerngut dem ältesten Sohne mit der Verpflichtung, die Miterben zu befriedigen, zuzutheilen ist.

2. Daß der überlebende Ehegatte, welcher Miteigenthümer des Bauerngutes ist, das ganze Bauerngut an sich lösen kann.

3. Daß Niemand ohne behördliche Bewilligung zugleich zwei bestiftete Bauerngüter besitzen darf, und

4. daß die zu einem Bauerngute gehörigen Stiftgründe ohne politische Bewilligung nicht zerstückt werden dürfen.

Die angeführten Beschränkungen haben nicht nur bei den altbäuerlichen, sondern auch bei jenen Gründen einzutreten, welche durch die Ruralcommission auf den Staats- und Fondsgütern oder durch die Grundherrschaften auf den Privatgütern von den herrschaftlichen Gründen zu den altbäuerlichen Gründen zugetheilt, in Erbpacht vergeben, oder als besondere Bauernwirthschaften errichtet worden sind.

Freiherr von **Bach** m. p.

---

*) Landes- Gesetz- und Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1852, XVI. Stück, Nr. 81, Seite 221.

6.

Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 2 Listopada 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część I, Nr. 1, wydana dnia 10 Stycznia 1856,

obowiązujące w Wielkiém Księstwie Krakowskiém,

mocą którego przepisy dla Galicyi wydane w przedmiocie sukcesyi w dobrach chłopskich, także na Wielkie Księstwo Krakowskie rozciągnione zostają.

Ministeryum Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości uznaje za rzecz potrzebną rozciągnąć na podstawie Najwyższego Patentu z dnia 23 Marca 1852 Nr. 77 Dzienika Praw Państwa *) także i na Wielkie Księstwo Krakowskie przepisy dla Galicyi wydane w przedmiocie następstwa spadkobierczego w dobrach chłopskich, jako to: Patent Cesarski z dnia 10 Maja 1787, dekreta nadworne z dnia 31 Marca 1788, z dnia 18 Maja 1788 i z dnia 18 Lutego 1790, o ile te ze względem na zniesione sądownictwo zwierzchności gruntowéj tudzież na nową organizacyę sądową w mocy jeszcze zostają, a zarazem rozporządzić, ażeby takowe w działalność wstąpiły od dnia 29 Września 1855 r. jako dnia, na którym w moc weszła powszechna księga ustaw cywilnych.

Od téj przeto chwili w Wielkiém Księstwie Krakowskiém pod względem prawa dziedzictwa, ustawami urządzonego, także i co do stanu chłopskiego wejść ma w życie powszechny porządek sukcesyjny z tém ograniczeniem:

1. iż przy podziale między więcéj dzieci realność chłopska przydzieloną być winna najstarszemu synowi z obowiązkiem zaspokojenia spółsukcesorów;

2. iż pozostały przy życiu małżonek, będący spółwłaścicielem realności chłopskiéj, całą realność chłopską na siebie zakupić może;

3. iż nikt bez pozwolenia zwierzchności jednocześnie dwóch ufundowanych realności chłopskich posiadać nie może; tudzież

4. iż grunta ufundowane, należące do realności chłopskiéj, bez zezwolenia politycznego rozdrobnionemi być nie mogą.

Rzeczone właśnie ograniczenia wejść mają w życie nie tylko przy gruntach starochłopskich, lecz téż i przy takich, które przez komisyę ruralną na dobrach rządowych i funduszowych lub przez dominia na dobrach prywatnych z pańskich gruntów do staro-chłopskich zostały przydzielonemi, w dzierżawę wieczystą wypuszczonemi lub jako odrębne gospodarstwo chłopskie utworzonemi.

Baron **Bach** m. p.

---

*) Dziennik Praw krajowych i rządowych dla Galicyi z roku 1852, część XVI, Nr. 81, strona 221.

7.

Kaiserliche Verordnung vom 21. December 1855,

betreffend die Competenz-Erweiterung der Handelsgerichte in Wien und Triest auf Rechtsangelegenheiten außer Streitsachen.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, I. Stück, Nr. 2, ausgegeben am 10. Jänner 1856.

8.

Verordnung des Justizministeriums vom 24. December 1855,

wirksam für die Kronländer Ungarn, Kroatien und Slawonien, die serbische Wojwodschaft mit dem Temeser Banate und Siebenbürgen,

betreffend das Recht der, zur Ausübung des Richteramtes befähigten Personen, sich in ihren eigenen Rechtsangelegenheiten selbst zu vertreten.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, I. Stück, Nr. 3, ausgegeben am 10. Jänner 1856.

9.

Verordnung des Ministeriums des Innern vom 26. December 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, I. Stück, Nr. 4, ausgegeben am 10. Jänner 1856),

hinsichtlich der Anwendung der Allerhöchsten Norm vom 30. August 1819, betreffend die Ausmittlung der Ruhestands- und Versorgungsgebühren für Beamte und Diener, welche verschiedenen Fonden gedient haben, beziehungsweise für deren Witwen und Waisen.

Seine kaiserlich-königliche Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 17. December 1855 unter Aufrechthaltung der Allerhöchsten Norm vom 30. August 1819, betreffend die Ausmittlung der Ruhestands- und Versorgungsgebühren für Beamte und Diener, welche verschiedenen Fonden gedient haben, beziehungsweise für deren Witwen und Waisen, Allergnädigst zu gestatten geruht, daß für jene städtischen, ständischen und Fondsbeamten, welche als solche einen Pensionsanspruch erworben haben, dann aber provisorisch in den Staatsdienst übergetreten sind und vor Erreichung von zehn Dienstjahren und der definitiven Diensteigenschaft in den Ruhestand versetzt werden sollen, Anträge auf Bewilligung von Gnadengaben gestellt werden dürfen, welche zur Hälfte aus dem Staatsschatze und zur anderen Hälfte aus der betreffenden ständischen oder städtischen Fondscasse zu ersetzen sein werden, dann anzuordnen befunden, daß nach denselben Grundsätzen auch bei Behandlung der Witwen und Waisen vorzugehen sei.

Freiherr von **Bach** m. p.

7.
Rozporządzenie Cesarskie z dnia 21 Grudnia 1855,

dotyczące rozciągnienia kompetencyi sądów handlowych w Wiedniu i Tryeście na sprawy cywilne bezsporne.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część I, Nr. 2, wydaną dnia 10 Stycznia 1856.

8.
Rozporządzenie Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 24 Grudnia 1855.

działające w Krajach koronnych Węgierskim, Kroackim, Sławońskim, w Województwie Serbskiém z Banatem Temeskim i w Siedmiogrodzie,

dotyczące prawa zastępywania się w własnych sprawach cywilnych osób, do wykonywania urzędu sędziowskiego uzdolnionych.

Obacz Dziennik Praw Państwa, część I, Nr. 3, wydaną dnia 10 Stycznia 1856.

9.
Rozporządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 26 Grudnia 1855.

(Dziennik Praw Państwa, część I, Nr. 4, wydana dnia 10 Stycznia 1856),

pod względem zastósowania Najwyższego Normału z dnia 20 Sierpnia 1819 co do oznaczenia należytości stanu spoczynkowego i należytości uprowidowania dla urzędników i sług, którzy przy różnych funduszach służbę pełnili, względnie dla ich wdów i sierót.

Najwyższém Postanowieniem z dnia 17 Grudnia 1855 raczył Najjaśniejszy Pan, Jego Cesarsko-Królewska Apostolska Mość, przy utrzymaniu Najwyższego Normału z dnia 30 Sierpnia 1819 co do oznaczenia należytości stanu spoczynkowego tudzież należytości uprowidowania dla urzędników i sług, którzy przy różnych funduszach służbę pełnili, względnie dla ich wdów i sierót, Najłaskawiéj zezwolić, iż dla urzędników miejskich, stanowych i funduszowych, którzy w téjto własności prawa do pensyi nabyli, późniéj zaś prowizorycznie do służby rządowéj przeszli a przed osiągnieniem lat dziesięciu służby i stałéj posady na stan spoczynku przeniesieniby być mieli, czynione być mogą wnioski na dozwolenie darów łaski, które w jednéj połowie ze skarbu Państwa, w drugiéj z dotyczącéj kasy funduszowéj stanowéj lub miejskiéj, zastąpione być mają, zarazem téż rozporządzić, ażeby wedle tych samych zasad postępowano także z wdowami i sierotami.

Baron **Bach** m. p.

10.

Erlaß des Handelsministeriums vom 31. December 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, I. Stück, Nr. 5, ausgegeben am 10. Jänner 1856),

wirksam für alle Länder, in welchen das Allerhöchste Hausirgesetz vom 4. September 1852 Giltigkeit hat,

womit die, im §. 17 des Allerhöchsten Hausirgesetzes vom 4. September 1852 enthaltenen Begünstigungen auf die Bewohner des Fiumaner Montanbezirkes und der Gemeinden von Severin und Bosiljevo, die Bewohner des Flitscher Bezirkes, die Bewohner von Andrichow, Kenty, Przeworsk, Dembowice und Gorlice in Galizien, die Bewohner der ehemaligen Warasdiner Vicegespanschaft und endlich auf die Beuteltuchmacher von Mijava in Ungarn, rücksichtlich des Hausirhandels mit gewissen Waaren ausgedehnt werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 18. November 1855 die im §. 17 des Allerhöchsten Hausirgesetzes vom 4. September 1852*) enthaltenen Begünstigungen:

a) den Bewohnern des Fiumaner Montanbezirkes und der Gemeinden von Severin und Bosiljevo bezüglich des Hausirhandels mit jenen Waaren, rücksichtlich welcher die Bewohner von Gotschee, Pölant und Reifnitz, lit. f, §. 17 des Hausirgesetzes begünstiget sind;

b) den Bewohnern des Flitscher Bezirkes bezüglich des Hausirhandels mit Tuch;

c) den Bewohnern von Andrichow und Kenty im Wadowicer Kreise und von Przeworsk im Rzeszower Kreise, rücksichtlich des Hausirhandels mit Zwilch und Drillich, dann jenen von Dembowice und Gorlice im Jasloer Kreise Galiziens, rücksichtlich des Hausirhandels mit Leinwand;

d) den Bewohnern der ehemaligen Warasdiner Vicegespanschaft, bezüglich des Hausirhandels mit Töpfen, hölzernen Schaffeln, Schaufeln und Löffeln, mit Schilfmatten, geflochtenen Korbwaaren und Schleifsteinen; endlich

e) den Beuteltuchmachern von Mijava bezüglich des Hausirhandels mit Beuteltuch Allergnädigst zu gewähren geruht.

Ritter von **Toggenburg** m. p.

11.

Erlaß des Justizministeriums vom 3. Jänner 1856,

(Reichs-Gesetzblatt I. Stück, Nr. 6, ausgegeben am 10. Jänner 1856),

giltig für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

die Bestimmung der k. k. Hof- und Staatsdruckerei zur Beurtheilung der Echtheit der Stempelmarken betreffend.

Das Finanzministerium hat angeordnet, daß, da die mit der Ministerialverordnung vom 28. März 1854 (Nr. 70 des Reichs-Gesetz-Blattes **) eingeführten Stempelmarken ausschließlich von der k. k. Hof- und Staatsdruckerei erzeugt werden, diese auch

---

*) Landes- Gesetz- und Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1852, XLVII. Stück, Nr. 333, Seite 833.

**) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1854, erste Abtheilung, XVIII. Stück, Nr. 77, Seite 231.

10.

Rozrządzenie Ministerstwa Handlu z dnia 31 Grudnia 1855,

(Dziennik Praw Państwa, część I, Nr. 5, wydana dnia 10 Stycznia 1856),

obowiązujące we wszystkich krajach, w których moc ma Najwyższa Ustawa o domokrąztwie z dnia 4 Września 1852,

którém co się tyczy handlu domokrążnego pewnemi towarami rozciągnione zostają uwzględnienia, zawarte w §. 17 Najwyższéj Ustawy o domokrąztwie z dnia 4 Września 1852, na mieszkańców Fiumańskiego powiatu górniczego tudzież gmin Severina i Bosiljewa, na mieszkańców powiatu Flitsch, na mieszkańców Andrychowa, Kentów, Przeworska, Dembowic i Gorlic w Galicyi, na mieszkańców dawnego Vice-Ispaństwa Waraždyńskiego i nakoniec na wyrobników płótna na pytle z Mijawy w Węgrzech.

Najwyższém Postanowieniem z dnia 18 Listopada 1855 raczył Jego C. K. Apostolska Mość Najłaskawiéj udzielić uwzględnienia, zawarte w §. 17 Najwyższéj Ustawy a domokrąztwie z dnia 4 Września 1852 *):

a) mieszkańcom Fiumańskiego powiatu górniczego tudzież gmin Severinu i Bosiljewa co się tyczy handlu domokrążnego owemi towarami, w których uwzględnionemi zostali mieszkańcy Gotschei, Polantu i Reifnitzy; lit. *f* §. 17 ustawy o domokrąztwie;

b) mieszkańcom powiatu Flitsch co się tyczy handlu domokrążnego suknem;

c) mieszkańcom Andrychowa i Kentów w obwodzie Wadowickim, tudzież Przeworska w obwodzie Rzeszowskim, co się tyczy handlu domokrążnego cwelichem i drelichem; niemniéj mieszkańcom Dembowic i Gorlic obwodu Jasielskiego w Galicyi, co się tyczy handlu domokrążnego płótnem;

d) mieszkańcom byłego Vice-Ispaństwa Waraždyńskiego, co się tyczy handlu domokrążnego garnkami, drewnianemi szaflami, łopatami i łyżkami, rogóżkami, plecionemi towarami koszowniczemi i bruskami; nakoniec

e) wyrobnikom płótna na pytle z Mijawy co się tyczy handlu domokrążnego płótnem na pytle.

Kawaler de **Toggenburg** m. p.

11.

Rozrządzenie Ministerstwa Sprawiedl. z d. 3 Stycznia 1856,

(Dziennik Praw Państwa, część I, Nr. 6, wydana dnia 10 Stycznia 1856),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

dotyczące przeznaczenia C. K. drukarni nadwornéj i rządowéj do osądzenia prawdziwości znaczków stęplowych.

Ministeryum Finansów rozporządziło, iż ponieważ znaczki (marki) stęplowe, zaprowadzone Rozporządzeniem Ministeryalném z dnia 28 Marca 1854 (Nr. 70 Dziennika Praw Państwa **) wyłącznie w C. K. drukarni Nadwornéj i Rządowéj

---

*) Dziennik Praw krajowych i rządowych dla Galicyi z roku 1852, część XLVII, Nr. 333, strona 833.

**) Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1854, Oddział pierwszy, Część XVIII, Nr. 77, strona 231.

nach §. 719 des Strafgesetzes über Gefällsübertretungen allein berufen sei, die Beurtheilung der wegen Verdacht der Unechtheit beanständeten Stempelmarken vorzunehmen.

Es haben sich demnach sämmtliche Finanzbehörden und Gerichte in solchen Fällen unmittelbar an die k. k. Hof- und Staatsdruckerei in Wien wegen Prüfung und Abgabe des Befundes über die Echtheit oder Unechtheit einer Stempelmarke zu wenden.

Diese hat zu dem Prüfungsacte auch einen für das Untersuchungsgeschäft bestimmten Beamten der Wiener Finanz-Bezirksbehörde im kurzen Wege beizuziehen, und hiebei mit Rücksicht auf die §§. 720 und 724 des Gefällsstrafgesetzes vorzugehen, wobei in dem, in Form eines Protokolles nach dem beiliegenden Muster abzugebenden Befunde jedesmal mit Bestimmtheit sich auszusprechen sein wird, ob die beanständete Marke aus der Erzeugungsstätte der k. k. Hof- und Staatsdruckerei stamme, und daher als echt anzusehen, oder ob dieß nicht der Fall sei. Hiernach haben sich alle Gerichtsbehörden in vorkommenden Fällen zu benehmen.

Freiherr von **Krauß** m. p.

Protokoll über den Befund der Sachverständigen.

Aufgenommen zu

am ten 18 um Uhr mittags.

Gegenwärtige:

Als Beistand: Als Untersuchender:

Protokollsführer:

Veranlassung:

I. Name und Vorname, Alter, Stand, Wohnort und Beschäftigung der Sachverständigen.

produkowane bywają, taż właśnie wedle §. 719 ustawy karnéj na przestępstwa dochodów skarbowych wyłącznie powołaną jest do osądzenia znaczków stęplowych o sfałszowanie w podejrzeniu będących.

Wszystkie przeto władze finansowe i sądowe winny będą w takowych razach bezpośrednio zgłaszać się do C. K. drukarni Nadwornéj i Rządowéj w Wiédniu celem rozpoznania i przedłożenia wywodu rzeczy co do prawdziwości lub nieprawdziwości znaczka stęplowego.

Taż drogą krótką przybrać winna do aktu rozpoznawczego także urzędnika władzy powiatowéj finansowéj w Wiédniu, do czynności śledczéj przeznaczonego i działać będzie w téj mierze ze względem na §§. 720 i 724 ustawy karnéj na przestępstwa dochodów skarbowych, przyczém każdego razu z dokładnością wyrzec należy w wywodzie rzeczy, przedłożyć się mającym w formie protokółu wedle załączonego tu wzoru, czy znaczek stęplowy, w podejrzeniu będący pochodzi z wyrobni C. K. drukarni Nadwornéj i Rządowéj, przeto za prawdziwy ma być uważany, lub czy rzecz inaczéj się ma. Do tego stósować się winny w przypadkach zachodzących wszystkie władze sądowe.

Baron **Krauss** m. p.

Protokół co do wywodu przez biegłych w rzeczy.

Spisany w

na dniu 18 o godzinie przed / po południ$^{em}_{u}$

O b e c n i:

Jako asystent: Jako śledzący:

P r o t o k ó ł s p i s u j ą c y:

Powód:

I. Imię i nazwisko, wiek, stan, miejsce pomieszkania i zatrudnienie biegłych w rzeczy.

II. Ob denselben eine Einwendung entgegen stehe? insbesondere:

a) Ob sie mit dem Beschuldigten oder Haftenden in einem Verhältnisse der Verwandschaft oder Verschwägerung und in welchem stehen?

b) Ob sie mit dem Beschuldigten oder Haftenden in Feindschaft leben?

c) Ob sie von dem Erfolge des Befundes einen Vortheil oder Nachtheil zu erwarten haben?

III. Ob sie beeidet sind? und wann, dann wo? oder im Falle dieses nicht der Fall ist, Beeidigung derselben.

IV. Verfahren der Sachverständigen bei der Prüfrng des Gegenstandes und Gutachten derselben.

V. Bemerkungen der Gegenwärtigen.

VI. Gegenbemerkungen und Aufklärungen der Sachverständigen.

VII. Schluß.

II. Czy zachodzi przeciw nim zarzut jaki? mianowicie:

a) Czy z obwinionym lub odpowiedzialnym znajdują się w stósunku pokrewieństwa lub powinowactwa i w jakim?

b) Czy zostają w nieprzyjaźni z obwinionym lub odpowiedzialnym?

c) Czy z wyniku wywodu rzeczy oczekiwać mają jakiéj korzyści lub szkody?

III. Czy są zaprzysiężeni? i kiedy, tudzież gdzie? albo w razie, gdyby to miejsca nie miało, zaprzysiężenie onychże.

IV. Postępowanie biegłych w sztuce przy rozpoznawaniu przedmiotu i sprawozdanie (opinia) ich.

V. Uwagi obecnych.

VI. Uwagi przeciwne i objaśnienia biegłych w sztuce.

VII. Koniec.

